

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
pa mesec	2—

v upravnitvu prejemati:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, (1. nadstropje na levo), telefon št. 84.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vln., za dvakrat po 12 vln., za trikrat ali večkrat po 10 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plačena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	14—
četrt leta	7-00
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravištvu: Knafljova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85.

Nova vlada na Ogrskem.

Iz Zagreba, 6. januarja.

Kaj pomeni Lukácsovo ministristvo za dežele krone sv. Stefana? To je vprašanje, ki trepeče na tleh ustnicah, s katerim se ukvarja vsi politični krogi, na katero pa ne ve še nihče odgovora.

Znana je zgodovina pravkar minole krize in znane so njene posamične faze.

Aprila meseca je nastala kriza. Pravi vzrok je bil ta, da nobena stranka ni hotela izvesti volilne reforme. V pogodbi, ki so jo sklenile ob februarjem odstopu madžarske stranke s krono, je bilo določeno, da morajo madžarske stranke najprej izvesti volilno reformo na podlagi splošne in enake volilne pravice. Tri leta so bili Wekerle, Kossuth in Apponyi na krmilu, toda prevzete dolžnosti niso hoteli izpolniti. Se več. Izdelali so tak načrt volilne reforme, da je bil v direktnem nasprotju s sklenjeno pogodbo in obenem začeli boj za nove koncesije v armadi in za samostojno banko. Konec je bil, da je Wekerlovo ministristvo demisijsiralo.

Toda krona ni hotela ministristva odpustiti. Zahtevala je, da izpolni v paktu prevzete dolžnosti. Tega pa ni hotela nobena stranka storiti. Wekerle je zahteval koncesije v armadi. Justh je zahteval obvezno izjavo zaradi samostojne ogrske banke, nobena stranka pa ni hotela dovoliti budgetnega provizorija.

Krona je dobro vedela, zakaj Wekerlova vlada tako sili za odpuš. Madžari so hoteli, da bi vlado prevzelo novo ministristvo, se pred novim letom in da bi to neparlamentarno ministristvo začelo svoje vladanje z nedovoljenim budgetom. Krona pa je stvar zasukala in Wekerle je moral sam provzročiti ex lex!

Novi ministrski predsednik Lukács je poskušal najprej sestaviti parlamentarno ministristvo. A nobena stranka ga neče podpirati, pri nobeni ni dobil zaslombe. S tem je pač vnaprej računal. Madžarske stranke hočejo same, naj se razpišejo nove volitve.

Lukácsova naloga je, doseči najprej budgetni provizorij in potem izvesti volilno reformo.

Ali se mu to posreči? V parlamentu nima nobene zaslombe. Na-

sprotujejo mu vse tri velike stranke: Justhova, Kossuthova in Tiszova. Če bi mu parlament hitro dovolil proračunski provizorij za dlje časa, bi mogel poskusiti svojo srečo z volilno reformo.

Toda vse kaže, da mu mislijo vse stranke delati kar največje težave. Budgetnega provizorija mu ne morejo odreči, ker so same krive, da ni bil pravčasno dovoljen, ker je torej parlament sam provzročil nastalo neustavno stanje. Toda omejiti ga hočejo do skrajnosti. Dovoliti hočejo samo dvemesečni provizorij — Kossuth je celo proti temu, menda da bi v radikalizmu prekosil Justha — in provzročiti veliko in dolgo debato, da razvamejemo vso Madžarsko zoper novo vlado in tako pripravijo tla za nove volitve.

Splošno sodijo vsi, ki poznajo madžarske stranke, da bo dobil Lukács kvečjemu le kratek budgetni provizorij ali pa ga sploh ne dobi.

Torej nove volitve. Kajti, da bi Lukács s sedanjim parlamentom mogel doseči reformo volilnega reda, to je skrajno neverjetno.

Lukács se sedaj pogaja s posamičnimi strankami. Lukács je Armenec in slovi kot jako zvit in bistroumen politik. Njegova sedanja pogajanja, ki v splošnem itak ne bodo imela uspeha, so pač le sredstvo v dokaz, da so vse možnosti izčrpane in vse kombinacije poskušene.

Ali pa ima Lukács tudi pooblastilo, da sme iti dalje? To je tisto vprašanje, okoli katerega se vse suče. Je-li Lukácsovo ministristvo samo prehodno ministristvo, ki naj potem pogajanj doseže indemnitetno in poskusi doseči sporazumjenje glede volilne reforme, ali pa ima to ministristvo polnomočje, da tudi potem boja zloni oblast vladajoče madžarske oligarhije in pomaga splošni in enaki volilni pravici do zmage?

Ali je Lukácsovo ministristvo samo efemeran pojav, ali je imenovanje tega ministristva historični dogodek, od katerega bo datirala nova doba na Ogrskem?

Politiki si še niso na jasnem v tem oziru. Cincanje dunajskega dvora napram Madžarom je tradicijsko, in zato ljudje nečejo prav verjeti, da bo Lukács imel v vsakem slučaju vso podporo od zgoraj, tudi če bo prisiljen začeti veliki, zgodovinski boj zoper premoč madžarske oligarhije.

Specijelno Hrvatska je pripravljena, da bo Lukács v najkrajšem času provzročil premembo sistema vladajočega na Markovem trgu. Ban Rauch bo odstavljen — to je že danes smatrati za popolno zagotovljeno stvar.

25 letnica Flappovega škofovanja.

Dopis iz Istre.

V torek se je vršila v Poreču svečanost 25letnice škofovanja monsignora Flappa, škofa poreško-puljskega.

Jubilanta je osebno obiskal in mu čestital cesarski primorski namestnik princ Hohenlohe in svečanosti sta se izven drugih prelato vdeležila tudi: knez nadškof goriški dr. Fr. Sedej in škof tržaško-koprski dr. Nagl.

Ob tej priliki je ves laško-liberalen, kakor tudi klerikalni tabor poln hvale o »vzornem« škofu Flappu. Eden kakor drugi gleda, kako bi jubilara »kot vrednega italijanskega sinu« dvignil v visočine časti in slave!

Vsi italijanski listi, od framažonskega Piccola do najklerikalnejšega zurnalca pišejo dolge članke, v katerih proslavljajo Flappa, kot vzor italijanskega škofa. — Mestni municipij poreški, kateremu načeljuje sami liberalci in framažoni, je priredil Flappu na čast banket, katerega se je ta poslednji tudi vdeležil in kjer je bil od raznih govornikov proslavljen kakor borilec za italijanstvo primorskih pokrajin.

Tako slavé danes naši smrtni sovražniki škofa Flappa, ki pastiruje in pašuje škofiji, ki je po dveh tretjinah slovanska.

In popolnoma prav imajo, da ga tako slave, kajti to so mu tudi — dolžni! — Resnica, da, za nas bridka resnica je, da je bil in je še danes Flapp zagrižen Italijan in kot tak eden najmočnejših stebrov laško-liberalne — iredentistične kamore v Istri. — A obenem je bil tudi zvest prijatelj italijanskih duhovnikov in v njegovej škofiji ni prišel nikdo na boljše ali višje mesto, ako se ni čutil in delal za italijansko stvar. — Zato ga pa danes ob 25letnici njegovega škofovanja slavé oboji!

Ali britka čustva napolnjujejo slovanska srca poreško-puljske ško-

fije ob 25letnici Flappovega paševanja! — Nasilje, krivičnost, tiranstvo, te lastnosti so dičile »vzornega« Flappa nasproti vsemu, kar je našega, kar je slovanskega!

Škof Flapp se je vsikdar posluževal vseh danih mu sredstev, da je čim vspešneje zatiral in vsužnjeval narod naš in izpodrival in preganjal svetinje tega naroda. Bil je vedno in je še danes strasten preganjalec našega jezika iz cerkva poreško-puljske škofije, in lahko rečemo, da je ta »katoliški« škof pregnal iz slovanskih cerkva njegove škofije zadnjo sled nekdanj tako razširjenega slovanskega bogoslužja.

A Flapp je tudi strasten preganjalec slovansko mislečih in za narod svoj delujočih duhovnikov. — Take duhovnike je preganjal in jih pošiljal kot najzadnje kaplane v kako zanemarjeno vas, ali jih pa celo iz službe odpušal. — Med dobri naš narod je pa na vsa važnejša in boljša mesta pošiljal oziroma nastavljal zagrižene italijanske duhovnike, katerih naloga je bila, nahajskati neukega kmeta proti rodu svojemu, vpreči v jarem politične italijanske sužnosti in potisniti ga popolnoma v krepilje italijanskih bogatašev, iz katerih se nikdar več ne reši. — Le žalibog, da so se Flappu te grde in sramotne nakane v le prevelikih slučajih posrečile, na kar je bil on seveda — ponosen!

In ta škof obhaja ravnokar svojo petindvajsetletnico škofovanja! — Nasprotniki naši v liberalno - framažonskem in klerikalnem taboru ga slave, kakor velikega italijanskega patrijota, a narod naš v Istri se obrača z gnevom in srdom od svoje ga višjega pastirja, ki je imel za svoje udane slovanske vernike na svojem posvečenem obrazu vedno le prezir, v srečo sovraštvo in v rokah — mesto blagoslova — bič!

Petindvajsetletnica Flappovega škofovanja pomeni za istrsko slovansko ljudstvo na porečini in puljsčini: 25letnica trpljenja, zatiranja in preganjanja.

Flapp sedi teh dni okoli polnih miz in v objemu svojih framažonskih in rimskih »prijateljev« slavljen in čestčen. Slovanski verniki se niso udeležili tega jubileja. Flappu popolnoma zadostuje, da ga časte in slave Italijani, slovanska para naj nikar ne okuži njegove bližine! — Slovanska para, sedi v — kotu, trpi in — molči.

Ne vemo pa, kako se je kaj počutil v Flappovi in Naglovi družbi prevzvišeni knez nadškof goriški, kateremu je tudi vse to dobro znano! — Se je li spomnil, ko je pogledal Flappa v obraz in z njim pritrkoval, da ima pred seboj enega najzagriženejših nasprotnikov naroda našega, v katerega meso je vsekal nebroj globokih in skelečih ran!

Kakor rečeno, se je tudi vlada udeležila tega jubileja. Vladna tržaška »Triester Zeitung« piše o 25letnici Flappovega škofovanja ravno v istem smislu, kakor »Piccolo« in drugi italijanski listi.

Med tem ko opisuje razne njegove zasluge (najbrže, da je strastno zatiral Slovence?) pravi, da si je Flapp v preteklem četrstoletju — vsled pristnega njegovega duhovskega zadržanja in delovanja, ki je veljalo v prvi vrsti za dobro harmonijo med duhovščino in verniki, — pridobil ljubezen in spoštovanje vseh (!!!) pod njegovo škofijo spadajočih! Misli vladni člankar morda tudi poreško - puljske Slovence? Ne, tako neumen mislimo da ni!

Nadalje pa piše med drugim: »Ko so pred dvajsetimi leti izšla od verske kongregacije v Rimu navodila glede rabe staroslovenskega bogoslužnega jezika, je monsig. Flapp iste v svoji škofiji v duhu odredbe papeške stolice, — takoj strogo izvedel, ne brigajoč se za odpor onih vernikov, ki so hoteli imeti zase privilegij slovanske liturgije.«

No, to zadnje je najbrže tudi pripomočilo, da vladni list tako šmentano hvali Flappa.

V zatiranju našega naroda in jezika ter vseh naših opravičenih teženj, se res vsikdar najdejo složne vsi oficijozni in neoficijozni naši nasprotniki. — Ali kljub temu nas ne bo — vrag vzel!

Kriza na Ogrskem.

Dr. Lukács je začel v sredo pogajanja z onimi osebami, ki jih hoče predlagati cesarju kot člane svojega kabineta. Včeraj je ta svoja pogajanja nadaljeval. Vsi, ki jih je Lukács izbral za člane nove vlade, so svoja mesta sprejeli. Dozdej je konfiriral tozadevno z Jakobffyjem, ki bo notranji minister, z Vavrikom, ki prevzame justico, s Szerenyjem, ki prevzame trgovstvo in s Hazayem, ki bo honvedni minister. Tudi cesarjevo pritrnilo je že došlo. Treba je določiti.

LISTEK.

„Slovenska Matica.“

Lepe so letošnje knjige »Slovenske Matice« in mnogo nudijo zanimivega čtiva, dasi je beletristiki odmerjeno le malo prostora. Lepe in zanimive so te knjige, toda ne verjamejo, da bi našle mnogo čitateljev. Malo je pri nas občinstva, ki ima veselje za čitanje znanstvenih spisov ali znamenitih umotvorov, a to naj »Slovenske Matice« nikakor ne plaši.

Štiri izmed letošnjih knjig so znanstvene vsebine.

Prvo mesto med njimi zavzema »Bleiweisov zbornik«. S to knjigo se je »Slov. Matica« oddolžila povodom Bleiweisove stoletnice spominu svojega nekdanjega predsednika, ki je v zgodovini slovenskega naroda igral tako veliko vlogo, kakor nihče ne pred njim in ne za njim. Prav pravi urednik »Bleiweisovega zbornika« prof. dr. Tominšek v predgovoru: »Skoraj pol stoletja, baš v dobi našega preporoda, je stal Bleiweis v središču vsega kulturnega pokreta, realnega in idejstvenega, stal z delom in z odporom. Zgodovina te dobe je obenem Bleiweisova zgodovina.«

Razprave, ki so priobčene v

»Zborniku« z mnogoštevilnimi in važnimi dokumenti vred, nam podajajo jasno sliko Bleiweisove osebnosti pa tudi vse Bleiweisove dobe. Tu spoznamo vse faze Bleiweisovega življenja, njegovega prizadevanja za narodno stvar, vse boje, v katere je bil zapleten pa tudi različne spletke. Zlasti znameniti ste razpravi »Bleiweis in Novičarji v borbi za slovenski jezik in domače slovstvo«, ki jo je spisal dr. Janko Lozar in »Dr. Janez Bleiweis in njegova doba«, ki jo je spisal dr. Drag. Lončar. »Slovenska Matica« se ni izdala mnogo knjig, ki bi se mogle primerjati z »Bleiweisovim zbornikom«.

Nekako v zvezi, ne le časovni, je druga knjiga, ki jo je letos izdala »Slov. Matica«. To je v hrvatskem jeziku spisana studija dr. Branka Drechslerja o Stanku Vrazu. To isto knjigo je izdala tudi »Matica Hrvatska« v proslavo stoletnice Vrazovega rojstva. Dr. Drechslerjeva knjiga je temeljito delo, ki nam osvetljuje vso Gajevo dobo, v kateri je bil Stanko Vraz prvi literarni reprezentant.

Kot II. del »Slovenske zemlje« je izdala »Slovenska Matica« prirodznanski, politični in kulturni opis Koroške izpod peresa prof. dr. Matka Potočnika. To je, kolikor je pač bilo mogoče, popularno pisano

delo pretežno znanstvenega značaja. Pisatelj je skrbno in kritično zbral mnogo, deloma doslej le malo znane materiala. Knjiga obsega prirodznanski opis Koroške, političen opis in opis prebivalstva, pregled Koroške zgodovine, gmošnega in kulturnega stanja in opis narodne prosvete.

Dasi brez zadržka priznamo vse vrline tega spisa prof. Potočnika, ki jih tudi pisatelj ostalih monografij »Slovenske zemlje« nečemo kar nič kratiti, moramo vendar vobče reči, da nam »Slovenska zemlja« ne dela posebnega veselja. Krivi pa niso tega pisatelji posamičnih del, nego program, ki ga je »Slov. Matica« določila temu delu. Pisatelji so se držali tega nesrečnega programa, ker so se ga morali držati, in tako je nastalo neenotno, preveč znanstveno in premalo zanimivo delo. Koliko truda je to stalo in koliko stroškov — naposled pa bomo imeli veliko delo, ki bo trohnelo po omarah.

Ko je »Slov. Matica« sklenila izdati »Slov. zemljo« je to misel pozdravila vsa javnost z veseljem. Vsakdo je pričakoval, da izide monumentalno, krasno ilustrirano delo, obsegajoče popularen in enoten opis slovenske domovine, njene preteklosti in sedanjosti, delo, ki bo v vsaki boljši slovanski hiši ležalo vedno na

mizi, ki bo v vsakem sreč razvnelo vedno in vedno ljubezen do domovine in slovenstva ter podžigalo narodno zavednost. Nekaj takega smo pričakovali, kakor je »Le 100 città d'Italia« ali »Deutschland« a dobili smo z znanstvenim balastom kolikor toliko opremljene nič posebno lepo ilustrirane monografije. Razočaranje je vsled tega naravno, zlasti pri ljudeh, ki poznajo take spise drugih narodov.

»Slovenskih narodnih pesmi«, ki jih urejuje prof. dr. K. Strekelj je izšel letos 13. snopič, ki obsega same stanovske pesmi. Pisalo se je o Strekeljevi izdaji slovenskih narodnih pesmi že toliko, da ni prav nič več novega o njih povedati.

Lepi literaturi so med letošnjimi publikacijami »Slov. Matice« posvečene tri knjige.

Pred vsemi je omeniti prevod Puškinovega »Jagenija Ognjegina«. Ta prenameniti roman v verzih je prevedel dr. Ivan Prijatelj. Prevod je vzoren in resnično pesniški, tako, da ga bo vsakdo čital s pravo naslodo. Prevodu je dodana zelo interesantna kritična študija o Puškini in o njegovem »Onjeginu«, ki naj jo vsakdo prej prečita, predno se loti pesnitve same, ker bo iz nje spoznal Puškina in njegove intencije, njegovega duha in njegov čas.

Zelo lepo delo je dalje drama Etbina Kristana »Kato Vranković«. To delo, ki se je minoli mesec vpriporilo na slovenskem odru, je res zaslužilo, da je izšlo med publikacijami »Slov. Matice«. V knjigi pridejo lepote tega dela do večje veljave, kakor na odru, kjer odločuje vedno in v vsakem delu le teatralična stran in kjer tudi najdubovitejše delo, polno lepih misli in čuvstev ne doseže uspeha, če ni teatralično. Kristanovo delo je knjižna drama, ki najde gotovo mnogo hvaležnih čitateljev.

Kdor se hoče prav od srca smejati, ta bo čital »Matajevega Matijok«, veselo novelo, ki jo je spisal Rado Murnik in ki jo je »Slov. Matica« obelodanila v »Knezovi knjižnici«. Ljubezni humor Rada Murnika ima med slovenskim občinstvom mnogo prijateljev. Ta humor je čisto nedolžen; nič zlobe in nič pikrosti ni v njem. Murnik ni satirik; veseljak je, ki ima dobro oko za vse smešnosti. Te smešnosti in nerodnosti popiše z dobrohotnim humorjem. Humorist je one vrste, ki se zbirajo okrog »Journal amusant« ali »Fliegende Blätter«; satiriki, kakršni se zbirajo okrog »Simplicissimusa« ali »Le Lire« so uprav nasprotje njegovega narave.

Tudi v veseli noveli »Matajev Matija« ni ne kdo ve kako zanimivih

ministra. Takoj na to pojde Lukács zopet na Dunaj, kjer bo predložil cesarju listo novih ministrov. Avdičena, v kateri bo cesar imenoval novo vlado, bo v soboto ali nedeljo, v ponedeljek pa bodo v posebni avdienci novi člani kabineta zapriseženi. Prihodnji teden se bo kabinet predstavil parlamentu in povedal, kaj od parlamenta nova vlada zahteva.

Vsi listi se seveda pečajo z Lukácsvevo misijo in ugibajo, ali se mu posreči ali ne. Organ Košutove stranke »Budapest« pravi, da ni nobenega upanja, da prinese Lukács seboj kakšno narodnostno koncesijo in da je izključeno, da bi ga Košutova stranka podpirala. Tudi če razpiše nove volitve, ne bo dobil večine. — »Pesti Naplo« poroča, da se vrše pogajanja med Lukácsom in Justhovo stranko, katero zastopa grof Batthyany. List tudi našteva točke, glede katerih se je dosegel sporazumjenje. To so: 1. Izjava kralja, da vlada prične s predpripravami, ki so v interesu gospodarske samostojnosti Ogrskega. Zato pa votira parlament dvestoletni bančni provizorij pod pogojem, da se takoj ustanovi samostojna ogrska banka, če bi ta provizorij ne bil v Avstriji sprejet. — 2. Splošna in tajna volilna pravica. — 3. Progresivna davčna reforma.

Poroča se, da bo Lukács imel v roki nele predsedstvo in finance, temveč tudi ministristvo a latere.

Dnevne vesti.

— **Dr. Laginja jugoslovanski minister?** Zagrebški »Obzor« piše: »Kakor smo javili v prvi letošnji številki, se vprašanje o jugoslovanskem ministru skoro reši. Kot kandidatje se imenujejo Povše, dr. Laginja in dr. Ivčević. Na našo dunajsko informacijo, da je verjetno, da bodo dr. Ivčević ponudili portfelj, ker ga je dr. Laginja odklonil, nam javlja naš tržaški dopisnik, da ta vest v toliko ni točna, ker se še ni reševalo osebno vprašanje. Gotovo je to, da dr. Laginja ni odklonil kandidature. Če bo pa ponudeni ministriški portfelj dr. Laginja sprejel, je odvisno od politične situacije.

— **Krek o svobodomislelih.** V torek je imel dr. Janez Krek v krščansko - socialni zvezi predavanje o svobodomislelih. Ne vemo, če je beseda »predavanje« sploh na mestu, kajti kar je največkrat dr. Janez Krek, to je naravnost inferijorno, to je kapucinada, pa ne predavanje. Ta Krek ima pač en sam talent: da se dela veliko nadarjenjega, kakor je v resnici. Ta modrost, ki jo je nabral iz jezuitskih knjižur in ki jo je stresal v krščansko - socialni zvezi, zadostuje morda za kakoga laicista, kadar se gre misijonarja, je pa kompromitujoča za moža, ki hoče v slovenski javnosti igrati vodilno vlogo. Saj je naravno, da sovraži Krek vse svobodomislestvo in da je kolikor mogoče v nič devlje. Od nekdanje je navada katoliških duhovnikov, da vse opljujejo in zasramujejo, kar je njim nasprotno, tako posamične osebe, kakor cele stranke in duševne smeri. Namen pač posveča sredstva. In na svobodomislece so klerikaleci in zlasti duhovniki posebno jezni, ker so ti ne le nasprotniki klerikalizma, to je gospodstva duhovščine v posvetnih stvareh, nego dosledni in neizprosní nasprotniki cerkve same. Kdo more zahtevati, naj bi bili klerikaleci prijazni ali le pravični struji, ki jim hoče cerkev uničiti? Kdo more misliti, da bo kak klerikalec o svobodomislelih govoril

dogodkov niti kdo ve kako čudnih situacij. A nad vse je razlil Murnik toliko prikupnega, tako presrečnega humorja, da je človek njegovega spisa res od srca vesel.

Opomniti pa je treba, da se humorist Murnik tako zaveda resnosti pisateljskega poklica, kakor malokateri drugi. Vsi njegovi spisi so pisani v vzornem jeziku; vsaka najmanjša stvar je skrbno prevedena in natančno izčistljena. Že število manj običajnih besed priča, kako natančno, skoro pedantično, časih morda celo pretirano vesten je Murnik ter da pretelita pomen vsake besede predno jo zapiše. Zato so pa tudi njegovi spisi kakor bi bili izklesani; v tem pač tiči vzrok, da je razmeroma malo produktiven.

»Knezova knjižica« obsega poleg Murnikove novele še zanimivo literarno skico »Ob stoletnici Julija Slovačkage«, ki jo je spisal Vojislav Mole in dve noveli C. Golarja »Bratje in sestre v Gospodu« ter »Sanje poletnega jutra«. Golar je med mlajšimi pisatelji eden najbolj nadarjenih in najbolj priljubljenih. Rekl bi skoraj, da si je vstvaril poseben »genre«. Vse njegove novele in ertice so nekeke sanje poletnega jutra, sanje simpatičnega poeta, ki rad pozablja na realnosti in se uda

zaprli samostane, izgnali menihe, vzeli duhovnikom vse javne funkcije in državne podpore ter zdaj cerkve kar na licitanti prodajajo? Tega pač nihče ne more pričakovati. Eno pa bi se bilo že smelo pričakovati: da bi bil Krek malo bolj pametno govoril o svobodomislelih, ki so naposled mogočna zmagovala struja svetovnega pomena, ki ji zabavljice takega pritlikavca, kakor je Janez Krek, pač ne bodo škodovala, ko ji še gromi in bliski rimskega papeža ne morejo do živga. Oštarijska psovanja po Krekovi maniri morda imponirajo v krščansko - socialni zvezi združenim terejalkam, drugemu pa nikomur.

— **Zaveznik naših klerikalecev,** znani Stjepan Radić, ki je še nedavno tega navdušeno zagovarjal hrvatsko - srbsko slogu ter veljal za najbolj gorečega prijatelja Srbov, je postal od časa, ko je jel na skrivnem ljubimkovati s slovenskimi klerikaleci, strasten sovražnik vsake politike, ki bi vodila k narodni slogi in bratskemu sporazumljenju hrvatskega in srbskega naroda. Da je vsled tega neizprosno sovražnik hrvatsko - srbske koalicije, kateri je narodna politika sloge in edinstva vodilno načelo, se samo ob sebi razume. V svoji slepi strasti je »veliki Slovan« Stipa Radić zabredel celo tako daleč, da proglašaja sedaj za črno to, o čemer je vsa pošena javnost prepričana, da je belo. Vse svet je uverjen, da je hrvatsko - srbska koalicija v Friedjungovem procesu izvajala sijajno zmago, ves svet je prepričan, da so Friedjungovi »dokument«, s katerimi bi se naj dokazalo, da je bila hrvatsko - srbska koalicija v zvezi s srbsko vlado in da je bila od nje podkupljena, falzificirani, samo bivši »panslavist« Radić o tem ne samo da ni uverjen, marveč blati še nadalje koalicijo, da je v službi srbske vlade, in je celo še tako infernalno zloben, da celo slepi svoje pristase s trditvijo, da ni dokazano, da bi bili Friedjungovi dokumenti falzificirani. Konstatujemo na kratko to dejstvo in prepuščamo javnosti, da si ustvari sodbo o moralni kakovosti zaveznika naših klerikalecev, Stjepana Radića. Tega samega pa bi vprašali, ali je v službi samo slovenskih klerikalecev ali morda še koga drugega? Močno se nam zdi, da igra pri spoštovanem Stjepanu zelo, zelo važno vlogo — pink!

— **Ustavljena tožba proti »Slovenskemu Narodu«.** Pred meseci je priobčil »Slovenski Narod« notico iz Litije, v kateri se je opisalo klerikalno nasilstvo v društvenih prostorih pevskega društva »Zvon« v Smartnem. Radi te notice se je čutil žaljenega klerikalni župan Leopold Hostnik v Smartnem ter je vložil proti našemu listu tožbo. Uvodna preiskava je trajala več tednov. Danes pa smo dobili obvestilo od sodišča, da je Leopold Hostnik odstopil od tožbe proti našemu listu. Ali se je zbal blamaže? Menimo, da mu ne odide blamaža niti sedaj, ko toži samo gospoda Ivana Razboršaka.

— **Že spet nova ortografija?** V 1. številki »Planinski Vestnik« naznanja uredništvo urbi et orbi, da hoče nekaj spremeniti v slovenski ortografiji. Kakšne bodo te »sila potrebne« spremembe, vidimo že v nekaterih člankih. Kar na prvi strani čitamo: Aljažev Dom, Ljubljanska megla. Na strani 5. srečamo: Laški jug, Nemški sever, Nemške Svicarje; na str. 6 Svicarski raj. Na prilogi je Kamniška Koča (Koča z veliko začrtico!!). Dr. Korun je spisal članek »Eiffel in Pilatus« in urednik

utopijam ali pa zida s peresom v roki zlate gradove na oblake. V vseh Golarjevih spisih je diih prave poezije, tudi v novelah, o katerih poročamo.

Naša želja je, da bi »Matičine« knjige našle mnogo čitateljev. Izrekamo to željo, ki se bo marsikomu zdela banalna, ker vemo, kako malo se pri nas čita. Hvaleč se, koliko članov imajo naša literarna društva, koliko knjig izide vsako leto in koliko naročnikov imajo literarni listi, varamo le sami sebe. V resnici je pri nas tako, da se le jako malo čita. Inteligenca si šteje v nekako častno dolžnost, da je pri »Matičici«, kakor misli kmet, da je njegova častna dolžnost, biti član »Mohorjeve družbe«, a inteligent in kmet se ne menita dosti za dobljene knjige. Literarne liste pregledajo ljudje površno, ne čita jih pa nihče; kdo bo pa cel mesec čakal na nadaljevanje kakoga spisa, drugih knjig pa itak skoro nihče ne kupi, kvečjemu se jih prodaja 300 izvodov. Najboljši odjemalci slovenskih knjig so še tisti mnogoprezirani sloji, ki stoje v sredi med kmetom in med inteligentom in razmeroma precejšnjo izobrazba teh slojev je poglavitna zasloga slovenskih pisateljev. —ck.

1910! Na str. 18. beremo: »Tu v dvigalu... sem ališal Nemško govoric...« Slovenaki, zlasti Ruski govoriti pa sem ališal... Na str. 19. piše »Eifflov Stolp! To je nekaj čisto novega, pa sila nepotrebna in neumnega! Nemci so kar zaljubljeni v velike črke in pišejo vse substativne z veliko začrtico, sam bogšigavedi zakaj, toda adjektive pišejo vendar le z malo začrtico, tudi tiste, ki pomenjajo narode. N. pr. deutsch, französisch, russisch... Nobeden slovenski in tudi noben drug narod pa ne piše pridevnikov z velikimi začrticami, zakaj bi jih morali ravno mi l. 1910 začeti tako pisati, ko smo do letošnjega leta izhajali z malo začrtico: slovenski, ruski, laški, nemški itd.? »Planinski Vestnik« hoče uveljaviti nezmisel in neslovansko novotarijo, ki nima podlage v nobenem drugem slovanskem jeziku! Zakaj bi ravno mi morali imeti »extrawurst«? Pa to je nesreča, da se nekateri slovenski filologi s slovensčino igrajo in nam hočejo vsake kvatre usiliti novo ortografijo! Pustite nam jezik pri miru, kar je dobrega na njem! Rajši pulite iz njega plevel, ki ga zanašajo razni nevedni dopisniki naših časnikov! Izpulite nam oblike, kakršne so n. pr.: »predbacivati« (namesto očitati), »komad« (namesto kos) »in tako naprej« (namesto itd. — in tako dalje). Ako pa bo »Planinski Vestnik« ostal pri svoji nameri in pisal tako, kakor kažejo paradigme, si bomo mislili, da je dobil od kje kak migljaj za tako »moderno« ortografijo. Torej še enkrat: Quieta non movere! Ne igrajte se z jezikom, filologi! Ne verjamemo, da bi si »Planinski Vestnik« pridobil za svoj pravopis — boljše rečeno krivopis — veliko somišljenikov. Kvečjemu bodo »tuhtali« o teh abnormálnih oblikah tu in tam abstraktni filologi, pisatelji z zdravim okusom se bodo Tominkškovim eksperimentom smejali in pojdejo preko njegovega »Planinskega Vestnika«, ki je postal z novim letom »filološki vestnik«, na dnevni red. A. K.

— **Ta je pa dobra! Uradna »Klagenfurter Zeitung«** je dne 4. januarja t. l. objavila izkaz za leto 1910 izrebranih porotnikov. Med drugim je za glavnega porotnika izrebran tudi Vekoslav Legat, ki je umrl že 12. grudnia 1908. Pri celovškem magistratu, kjer so sestavili imenik za porotno službo sposobnih celovških mestjanov, torej še koncem l. 1909. niso vedeli, da je Vekoslav Legat že leto poprej umrl! Slavni celovski magistrat pod vodstvom še bolj slavnega župana Metnitza ima pač toliko dela za obvarovanje nemškega značaja celovškega mesta, da svojih uradnih poslov ne more v redu opravljati in tako se je zgodilo, da je bil že pred enim letom umrl Legat sedaj izrebran za porotnika.

— **»Narodni Listy«, ta največji češki list,** je z večerajšnjim dnevom prešel v roke »Praške akcijske tiskarne«, na katere čelu stoji poslanec dr. Karel Kramář. Na čelu večerajšnje številke priobčuje dr. Kramář odprto pismo češki javnosti, v katerem jo obvešča o izvršeni transakciji ter ji naznanja, da bodo odslej »Narodni Listy« glavno glasilo mladočeške stranke.

— **Odlikovanje.** Cesar je odlikoval sekijskega svetnika v ministrskem predsedstvu dr. Ivana Zolgarja z redom železne krone III. vrste.

— **Slovensko deželno gledališče.** Jutri, v soboto, se uprizeri prvič duhovita angleška komedija »Sebastijan, veliki knez Georgijski« (Jack Straw), modernega angleškega pisatelja Somerset-Manghama. Glavno vlogo igra g. režiser Nučič, ženske glavne vloge gđe. Wintrova, gđe. Kandlerjeva in ga. Bukšekova, večje moše vloge pa g. Danilo, g. Verovšek, g. Bukšek in g. Poyche. — V nedeljo sta dve predstavi: pop. ob 3. Jelenčeva zgodovinska drama »Erazem Predjamski«, zvečer pa Strauss-ova opereta »Valček čar«. — V četrtek se poje prvič G. Puccinijska opera »Tosca« z go. Nordgartovo v naslovni vlogi.

— **Slovensko gledališče.** Včeraj sta bili dve predstavi: popoldne so igrali »Rokovnjače«, zvečer pa so peli priljubljeno opereto »Logarjeva Krista« pred nabito polnim gledališčem.

— **»Slovenskega Doma«** 2. številka je danes izšla. Poleg druge zanimive vsebine je v tej številki nastisnen tudi članek »Podrobnosti o smrti cesarjeviča Rudolfa«. Članek je sestavljen po dnevniku barona Alojzija Večera, ki je bil priča tragičnega dogodka v Majerlingu. Posamne številke se dobivajo v »Narodni Tiskarni« po 10 vin.

— **Naše poročilo o seji občinskega sveta** z dne 4. t. m. se v tem smislu popravlja, da je znesek 50 K za mestne uboge namesto venca na krsto t. dr. Karel vit. Bleiweis-Trsteniškega izročil o. kr. deželni zdravstveni svet za Kranjko po svojem

niku dr. Zupancu.

— **Radogaja** so darovali: G. Iv. Hribar, župan ljubljanski, mesto venca na grob grofa Harracha 25 K in mesto venca na grob dr. Kar. Bleiweisa viteza Trsteniškega 20 K, županstvo Zagorje ob Savi 50 K, županstvo Koroška Bela 20 K. Odbor Radogaja izreka tem potom vsem darovalcem svojo najiskrenejšo zahvalo in prosi slavno občinstvo, da bi se v obilnejši meri spominjalo našega prepotrebnege društva.

— **Ljubljanskih davčnih uradnikov** mesečni sestanek je dne 8. t. m. ob pol 9. zvečer v prostorih I. uradniškega gospodarskega društva. Vhod iz Vegove ulice št. 2. Kolegi z dežele dobro došli.

— **Gremij lekarnarjev** je daroval metno venca na krsto pokojnega dr. Karola viteza Bleiweis-Trsteniškega znesek 50 K deželnemu pomožnemu društvu za bolne na pljučih.

— **Občni zbor slovenskega trgovskega društva »Merkur«** bo v nedeljo dne 23. t. m. ob 10. dopoldne v društvenih prostorih. Na dnevnem redu so običajne točke.

— **Eksekutiva slovenskega narodno - radikalnega dijaštva** je imela minuli četrtek in petek svojo redno sejo pod predsedstvom svojega predsednika gosp. cand. iur. Fr. Šemrova. Na programu je bila med drugim debata o razmerju nar. radikalnega dijaštva in nar. radikalnih starešin ter razgovor, kako urediti tehnično ter administrativno stran dijaškega narodno - radikalnega glasila »Omladine«, »Znanstvene knjižnice« in »Dijaškega almanaha«. Glede te točke so se storili nekateri važni sklepi. V vseh vprašanih se je konstatiralo popolno soglasje. Na seji so bila zastopana društva »Adrija«, »Slovenija« in »Tabor« ter fer. društvo »Prosveta«.

— **»Čar japonske noči«** »Sokola I.« je pričaral v sredo zvečer v Mestni dom toliko občinstva, da je bila velika dvorana mnogo premajhna. Temu se pa ni prav nič čuditi, kajti občinstvo že davno ve, da bo smeja, zabave in pristrčnega veselja za staro in mlado v izobilju, kadar vabi »Sokol I.« na svojo zabavno prireditev. To mnenje se je v »Japonski noči« še mnogo bolj utrdilo. Takoj pri vstopu v dvorano smo se čutili: prestavljene v daljnje orientalsko zabavišče; dvorana okusno odličena z mnogobrojnimi orientalskimi znaki, se nam je zdela pravi pravcati orientalski raj. In te dične japonske gospodične po japonskih paviljonih! O da, paradiz bi imeli Japonci na zemlji, ako bi po njihovih planinah rasle take rožice! — Na sporedu naznanjene točke sta izvršila »Sokol I.« kakor tudi »Slov. Filharmonija« v splošno zadovoljnost občinstva. Najbolj sta pa ugajala »Jobigun Fida na straži« in »Japonska tragedija«. Seveda je moral društveni pevski zbor k sporedu še marsikaj dodati, kajti občinstvo se nikakor ni hotelo ločiti, da bi napravilo prostor plesaljelni mladini. — Čar japonske noči je gotovo vsakega udeleženca tako očaral, da bo z veseljem pohitel, kadarkoli ga bo vabil »Sokol I.«. Zelimo le, da se to čimprej zgodi!

— **V. Planinski ples** se vrši v torek dne 1. februarja v vseh zgornjih prostorih »Narodnega Doma«. Plesišče bode v krasni veliki dvorani, ki bo primerno okrašena. Svirala bo popolna godba Slov. Filharmonije. V stranskih prostorih se bodo dajala okrepčila; za odpočitek in krepčanje bo prirejena tudi mala dvorana s stranskimi sobami. Tukaj bo sviral izbran sekset »Slov. Filharmonije«. Ob stopnjišču bo vinotoč »čez ulice« in pivarna. Sploh obrača »Slov. Plan. Društvo« vso pozornost in skrb na to, da se nudi gostom neprisliljena zabava in kar najboljša postrežba. Oskrbo pri paviljonih — ki jih bo 6 ob veliki, 3 pa ob mali dvorani — je prevzel, kakor doslej pri vseh planinskih plesih, poštvalen krog rodoljubnih dam pod načelstvom gospe Franje dr. Tavčarjeve. Tudi letošnji planinski ples postane torej največja in najsijajnejša predpustna veselica.

— **Sportni ples.** Vse prijatelje športa in neprisliljene plesne zabave opozarjamo še enkrat na juternjo prireditev »Ljubljanskega športnega kluba«. Sportni ples, ki si je že lani pridobil v vseh krogih največjih simpatij, obeta biti tudi letos najlepši pričetek vesele plesne sezone. Sodeč po pripravah nadkrili letošnji ples še uspeh lanskega in bode brez dvoma najeleгантnejša prireditev letošnje itak kratke predpustne sezone. Vsi prijatelji kluba in čestilci Terpsihore pozivljajo se vnovič, da se kolikor mogoče polnoštevilno zberojutri v veliki dvorani »Narodnega doma« na vselem »Sportnem plesu«.

— **Društvo strojalkov.** Krajevna skupina Ljubljana in okolica zveče avstr. strojalkov ima v nedeljo 9. januarja 1910 ob 3. popoldne svoj letni občni zbor v restavraciji pri

sta v Ljubljani. Prosi se g. člane, da se zanesljivo obh. zbora mnogoštevilno udeležijo. Strokovni kolegi dobrodošli.

— **Za rečnega mojstra** je imenoval narodnik Mihael Markovič. V nadzorstvo mu izročena Sava od Tacna do Ponoviča.

— **Drugi redni občni zbor društva »Sokolski dom«** v Idriji vrši se dne 11. prosinca t. l. ob 8. zvečer v »Sokolovi« dvorani pri Črnem orhu.

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda na Bledu** priredi v nedeljo 9. januarja v prostorih gostilne pri Kapusu tombolo.

— **Železniki.** Občni zbor telovadnega društva »Sokol« se vrši v nedeljo, dne 9. t. m. popoldne ob 3. u salonu brata Thalerja.

— **Tamburaško in dramsatično društvo »Sovič«** v Postojni priredi na Svečnico dne 2. svečana t. l. veselico s koncertom, igro, plesom in prosto zabavo. Opozarjamo druga društva, glede prireditve na ta dan.

— **Živila na novomeškem trgu.** Piše se nam: Dobro bi bilo, ako bi sicer kaj besedične »Dolenjske Novice« objavile to staro dolenjsko novico. Vedno in povsod slišimo tarnanje, kako raste draginja živil in vsakdo ve, kako težko shajajo v takih razmerah ubožni meščanje. Pa naj bi že bilo — si misli vsakdo — če bi bila vsaj živila pristna in sveža. A na našem trgu tega ni. Človek se zanaša na poštenost vernega kmeta, a se zelo moti. Dočim ima Ljubljana tržno nadzorstvo, da se ne prodaja invitiotapitina trg slabo sadje in posebno še mleko, prihaja na naš trg sadje in mleko, ki ne zasluži tega imena. Ze pristno mleko samonasebi vsebuje mnogo vode, a če jo še kmečka ženica primeša, bi mu rekli z lahko vestjo vodenica. A ne samo voda se meša z mlekom, tudi mnogo drugih, nam še neznanih snovi, kakor so moka, mavec in ne vem kaj še. Če postaviš mleko v omaro, se usede na dnu posode za par prstov debela plast dotičnih elementov, ki bi jih pristno mleko ne smelo imeti. Večkrat se meša mleko razne starosti, kar mi je pripovedoval prijatelj, ki mu je bilo radi tega mleka slabo. Med smetano se meša drože in ime smetana ima najbrže od besede smet — smeti, ker je posoda po navadi kaj slabo umita. To in tako bi spriči take draginje lahko poročale »Dol. Novice«, da bi prišlo do ušes merodajnih faktorjev, katerim bi bilo mogoče poskrbeti, da bi prišel parkrat na mesec odkoderkolisibodi tržni nadzornik v Novo mesto in ne ljubo presenetil prodajalce skvarjenih živil. Častitim pastirjem na farah bi se pa priporočilo, da bi ljudstvu z lece pridigovali, naj ne kviri pristnih živil in takih prodaja na trgu, ker tako škoduje bližnjemu in mu krajša življenje.

— **Za Sokolski dom v Hrastniku** prihajajo iz raznih krajev večji in manjši prispevki — hvala požrtvovalnim rodoljubom, njih imena se objavijo v kratkem. Prosimo vnovič vse narodnjake, naj se pri raznih prilikah spominjajo na Hrastnik. V kratkem razpoljemo širom domovne listke v imenovani namen; narodne dame, ki bi bile pripravljene jih razpečavati, prosimo, da blagovolijo naznaniti svoje naslove telovadnemu društvu »Sokol« v Hrastniku. Tja se naj pošiljajo tudi darovi.

— **Iz Hrastnika.** Božičnica tukajšnjih otroških vrtec je sijajno izpadla. Vsi otroci so bili obdarovani z obliko, igračkami in pecivom. Pri tej prireditvi se je zopet videlo, koliko Slovencev je v Hrastniku. Telovadnica je bila polna ljudi, kateri so z zanimanjem gledali našo prireditev. Mali otroci so igrali igro »Božični mož«. — V nedeljo dne 9. januarja 1910 priredi podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Hrastnik-Dol plesno veselico pri g. Fr. Logarju na Hrastniku. Začetek ob 7. zvečer.

— **Avtomobilski promet med Mariborom in Zgornjo Polskavo.** Tvrdka dr. Oskar Streintz je dobila od štajerskega namestništva dovoljenje za prevažanje oseb z avtomobilom med Mariborom in Zgornjo Polskavo.

— **II. narodna zbirka kluba slovenskih akademikov v Celju** izkazuje 1991 K dohodkov; stroški znašajo 137 K 90 h. Razdelil se je torej znesek 1853 K 10 h pod protektoratom »Narodnega sveta« sledeče: Družbi sv. Cirila in Metoda 600 K; podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Pragi 100 K, na Dunaju 100 K, v Gradcu 100 K; dijaški kuhinji v Celju 100 K, v Mariboru 100 K; »Sokolskemu domu« v Celju 100 K; klubu za ljudske knjižnice 100 K; »Narodni svet« 100 K; Slovenskemu planinskemu društvu (savinjska podružnica) 50 K; ljudski knjižnici v Ljutomeru 40 K; »Prosveti« za ljudsked knjižnice v Policanah 50 K; akademičnemu fer. društvu »Bodočnost« v Ptuj za ljudske knjižnice 50 K; ljudski knjižnici v Ptuj 50 K, v Slov. Gradcu 20 K; »Društveni doma« v Hrastniku 50 K; »Sokolu« v Soča-

nju 30 K; socijalnemu odseku »Zve-
ze slovenskih štajerskih učiteljev in
učiteljic« 50 K; Božičnica v Laškem
trgu 30 K; St. Iljski dom 3 K 10 h.
Vsled poziva časopisa »Straža«, naj-
njeni mislijeniki mesto nam, daru-
jejo obmejnim Slovincem, je sklenil
klub, darovati za šentiljski dom le
zneske, ki so bili izrecno v ta namen
podpisani. Končno naj še omenimo,
da smo se pri razdelitvi ozirali na
vse prošnje, ki so nam došle s Sta-
jerske.

Oče streljal na sina. Jos. Fabbri,
kuhar na neki ladji v Trstu, je pre-
tekli terek zahteval od svojega sina
Filiberta, da mu vrne že pred letom
dano posojilo v znesku 120 kron. Oče
se je pri tem tako razburil, da je šel
domov po samokres ter je počakal
sina na cesti. Ko ga je zagledal, je
sprožil proti sinovi glavi, toda k sre-
či ga je krogla samo nekoliko ranila
na lice. Očeta so zaprli.

Samomori v Trstu. V torek večer
so našli na sprehajališču pri Lovcu
blizu Trsta truplo pomorščaka c.
in kr. vojne mornarice. Mornar, ki se
imenuje Romano Romeus, je imel
prestreljeno sence in v rokavi je ti-
šal revolver. V sredo popoldne je
15letna Ivanka Furlan, stanujoča v
ulici Mura št. 18 v Trstu, skozi neko
odprtino šla na streho sosedne hiše,
od koder je hotela s samomorilnim
namenom skočiti na ulico. K sreči jo
je zadržal zidar Cividin. Deklica se
je pa hotela po silo iztrgati zidarju
iz rok, na kar je prišel ta poslednji
klicati na pomoč. V nevarnosti sta
namreč bila, da zbok suvanja dekleta
oba padeta z visoke strehe na ulico.
Na zidarjevo klicanje so priskočili
Cividinu na pomoč neki Miroslav
Pipan in policijski inspektor Gulić.
Ti so v zadnjem trenutku preprečili
nesrečo, kajti deklica in zidar sta bila
že prav pri zlebu strehe. Dekle je
bilo pa tako besno, da so jo vsi trije
komaj ukrotili in spravili na varno.
— Istega dne je neka 23letna lahko-
živka Antonija Rebernik izpila ste-
klenico strupa iz obupa nad samo se-
boj, kar se ji je namreč zadnje čase
zelo slabo godilo. Zdravnik je de-
kletu izpral želodec in jo dal odvesti
v bolnišnico.

Amerikanske novice. Ponesrečil
se je v Rock Springs, Wyo., Andrej
Berčić. V rovu ga je podsulo kame-
nelo po izvršeni operaciji je umrl v
bolnišnici. Pokojnik je bil doma iz
Pirna pri Škofji Loki, kjer zapušta
ženo in dva majhna otroka.

Colnar »Urbas« utonil? Dne 3.
t. m. ob 7. zvečer je čul v pokojeni že-
lezničar Ivan Brečeljnik daleč gori
na Ljubljani močne klice na po-
moč. Klice so bili tako obupni, da je
bilo iz njih sklepati, da se neke po-
taplja. Brečeljnik je šel takoj s svo-
jim tovarišem s čolnom proti mestu,
odkoder je glas prihajal. Preiskala
sta vodo z lučjo, a nista našla nobe-
nega znaka o kaki nesreči. Ko je
Brečeljnik to naznanil, je šla policijs-
ka komisija drugi dan s čolnari do
detoka Črnučevca po Ljubljani in
ves tamošnji okoliš preiskala, kar pa
je bilo tudi brezuspešno. Ker so ljud-
je te klice čuli tudi na Izansko cesto,
je policija nadaljevala poizvedbo ter
degnala, da je bil kritičnega dne v
Ljubljani colnar Martin Skarja iz
Podpeči precej vinjen, in da je odšel
peš proti domu. Ker se dosedaj se ni
povrnil domov, je nujno sumljivo, da
je Skarja zabrodil pomotoma v vodo,
kateri je postal žrtev. Pogrešanje
je že precej prileten in je bil sašen.
Kdor dobi o njem kako sled, naj to
nemudoma prijavi mestni policijski.

Pes otroka podrl. Ko je šla dne
3. t. m. služkinja Marija Gasparijeva
po Sv. Petra cesti z otroci na sprehod,
je nasproti prišel velik pes ter podrl
3letnega dečka, ki se je
pri padcu na obrazu lahko telesno
poškodoval.

Zatvoritve pri odcepu Grubarje-
vega prekopa od Ljubljane so zo-
pet večer popoldne zaprli, vsled čer-
sar je Ljubljana nekoliko narasla.

Delavsko gibanje. Večer se je z
južnega kolodvora odpeljalo v Ameri-
ko 9 Hrvatov, nazaj jih je prišlo pa
22. V sredo so se odpeljali v Ameri-
ko 4 Hrvati.

Izgubljeno in najdeno. Ga. Mari-
ja Rovškova je izgubila zlato brž-
o »Biko«. — Dijakinja Helena Bie-
nerjeva je izgubila denarnico, v kateri
je imela 5 K denarja. — Antonija
Jagrova je izgubila denarnico z
manjšo svoto denarja. — Posestnik
Ivan Babnik je našel površnik.

Novo trgovino na debelo in drob-
no z harvami, laki in v to stroko
spadajočimi predmeti otvorita v
kratkem domačina gospoda Premierl
in Jančar v hiši župana Hribarja na
Dunajski cesti. Dolgoletno službova-
nje v tej stroki, najmodernejši stroji
in umestna naprava nudita popolno
garancijo za vedno sveže blago in
nizke cene. Njih lastni izdelki s pri-
poščeno najmodernejših strojev bodo
najbolji dokaz za dobro postrežbo.
Imenovano trdno priporočamo.

Uradne vesti. Dne 11. januarja
t. l. bo pri okrajni sodnji v Idriji

dražba zemljišča vl. št. 209 kat. obč.
Črni vrh, obstoječega iz hiše in vrta.
Hiša je cenjena na 3137 K 06 v, vrt
pa na 112 K, skupaj torej 3249 K
06 v. Najmanjši ponudnik znaša
2166 K 04 v.

Drobne novice.

* Samomori generalove hčere. V
Rimu se je 3. t. m. ustrčila 18letna
hči rimskega divizionarja, generala
Roberta Brusatića.

* Dvojni samomori v brzovlaku.
V Nezamislicu so dobili v kupeju pr-
vega razreda iz Brna došlega brz-
ovlaka mladega, v sence ustreljenega
moža, mlado dekle pa je med vožnjo
v bolnišnico umrlo.

* Največji dolg izmed mest ima
skoro gotovo New York, kajti njego-
vi dolgovci so znašali 31. oktobra 1909
ni manj kot 1.016.712.478 dolarjev
ali z besedami: skoraj tisoč sedem-
najst milijonov dolarjev.

* Spomenik poljskemu junaku.
Meseca maja bo v Washingtonu
slavnostno odkritje spomenika polj-
skemu generalu Pulaskemu, ki se je
večkrat odlikoval v bojih za neod-
visnost Zedinjenih držav.

* Od delavca do milijonarja. Pri
električni družbi v mestu Michiganu
je zaposlen delavec Mihael Bayer, ki
snaži tiri pri električni železnici ter
zastuži dnevno 2 dolarja. Te dni je
prejel iz svoje domovine v Poznanju
obvestilo, da je postal sodečji zapu-
ščine v vrednosti 20.000.000 dol.
Pravi, da ne bo več snail tirov!

* »Svaz českoslov. studentstva«
je bil povabljen na slavnost otvoritve
»Akademičnega doma« v Parizu, ki
se vrši od 19. do 27. t. m. pod protek-
toratom predsednika republike in na-
učnega ministra. Zastopane bodo tu-
di tuje vlade. Od Slovanov bo na-
vožča edina deputacija »Svaza česko-
slov. studentstva«, kar kaže, kako vi-
soko spoštovanje uživa česko dijaštvo
in njegovo osrednje društvo v tu-
jni.

Razne stvari.

* Ljudska izdaja »Prodane ne-
veste«. »Umlečak beseda« hoče v
spomin na 25. obletnico Smetanove
smrti izdati njegovo »Prodano ne-
vesto« v ljudski izdaji. Ta ljudska, 8.
izdaja, ki izide že koncem tega me-
seca, bo veljala za one, ki se ta me-
sec oglašijo, le 5 K. »Umlečak be-
seda« upa, da bo na ta način »Proda-
na nevesta« prišla v najširše česke
kroge. Ker bi si »Prodano nevesto«
kupil rad morda kak Slovenec, ome-
njamo, da je treba naročiti s 5 K
vred in s 50 h za poštnino poslani na
naslov: Hudební Maticie, Umlečak
besedy, Praga II. Jungmannova tř.
Gimnazije. V Avstriji je 278
gimnazij. Največ, 71, jih ima Češka,
68 Galicija, 36 Nižja Avstrija, 31 Mo-
ravsko, 13 Tirolska s Predarlavom, 10
Bukovina, 9 Štajerska, po 8 Zgornja
Avstrija in Slezijska, po 7 Kranjska in
Primorska, 5 Dalmacija, 3 Koroška
in 2 Solnograška. Gimnazij je 200
državnih, 9 deželnih, 4 mestne, 7 ško-
ljskih, 16 redovnih, 4 zakladne, 18
zasebnih. Gimnazij je 129 nemških,
56 čeških, 62 poljskih, 6 laških, 7 ru-
sinjskih, 5 srbskih ali hrvaških, 1 slo-
venska, 12 (med njimi 4 kranjske)
mešanah.

* Linčanje v Ameriki. Poročilo,
ki ga je izdal statistični urad v
Washingtonu pravi, da je bilo pre-
teklo leto v Zedinjenih državah lin-
čanih 70 oseb, med temi 11 belih in
59 črnih. Linčanje se je vršilo v 12
državah. Največ so jih linčali v Ge-
orgiji, kjer so jih pobili 12, najmanj
pa v West Virginiji, kjer so meseca
novembra linčali nekega zamorca.
Prejnjše leto je bilo čez sto oseb lin-
čanih.

* Živa gorela. V newyorškem
hotelu »Martine« se je sešla na Silve-
strovo najodličnejša newyorška dru-
žba. Ko so pred polnočjo ugasnili
električno luč, je neki gost prižgal
smodko. Še tečo zveplenko je pa v
temi vrgel na muslimasto obleko mi-
lijonarjeve soproge Ellis. Obleka je
začela takoj s plamenom goriti. Med
tem, ko je nesrečno soproga begala
po dvorani, so jo gospodje neumorno
polivali z vodo. Ogenj s končno po-
gasili, vendar je dobila Ellisova to-
ko hude poškodbe, da bo težko okre-
vala.

* Ponesrečeni zrakoplovci. Dne
4. t. m. je poskusil Santos Dumont v
Saint Cyru najnovejši, zelo majhen
model zrakoplova. Prvikrat se mu je
polet popolnoma posrečil. Ko se je
dvignil drugič, se mu je zrakoplov
prevrnil ter padel na tla. Dumont je
bil le lahko poškodovan in bo svoj
zrakoplov v kratkem zopet poskusil.
— Minulo nedeljo je pri Krotosinu
na Ruskem padel na tla zrakoplov
draždanskega zrakoplovne druž-
stva. V zrakoplovu sta bila profesor-
ja Schiffert in Desch iz Meisena ter
trgovca Walter iz Gdanskega. Bili so
vsii trije precej poškodovani, enega
so morali celo prenesti v bolnico. —

Znani francoski zrakoplovec Leon
Delagrang se je dvignil 4. t. m. v
Croix d' Hima pri Bordeauxu v zrak.
V višini kakih 20 m pa se je moralo
nekaj zgoditi, kajti zrakoplov je ne-
nadoma padel na tla. Delagrang se
je tako poškodoval, da je bil v neka-
terih minutah mrtev. — Prva zrak-
plovka, madama Delaroche je posku-
sila svojo srečo dne 4. t. m. pri Pari-
zu. Zrakoplov je zadel v neke topole,
ter padel na tla. Zrakoplovka si je
samo ramena izmaknila — druge ne-
sreče ni bilo.

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon«. Vsebina
januarskega zvezka: 1. Vojeslav Mo-
lč: Iz knjige: »Solnce in ciprese«:
Pismo, Michelangelova cipresa, Na-
Shelleyevem grobu, Psihe in Pan,
Ob solnčnem zatonu. — 2. Vojeslav
Molč: Zimski dan. 3. Pastuškin:
Zadnji listi. 4. Dr. Jos. Tominešek: Pi-
sava kranjskih lastnih imen. (Konec
prih.) 5. Vojeslav Molč: Umetnost in
narava. 6. Dr. M. Murko: Knjiga o
Stanku Vrazu. 7. Vladimir Levstik:
Komandija. 8. Književna poročila.
Dr. Iv. Merhar: Ivan Cankar, Ku-
rent. — A. Debeljak: Anton Medved,
Kacjanar. — J. A. Glonar: J. F.
Malegrajski, Pisana mati. — B-k:
Podobe iz misijonskih dežel. — Ja-
koba Aleševca Izbrani spisi. Ilustro-
vani narodni koledar 1910. — Dr. M.
Murko: Antun Cuvaj, Gragja za po-
vijest školstva kraljevina Hrvatske
i Slavonije. — Dr. Fr. Ilešič: Fran-
cois Racine et la renaissance scientifi-
que et politique de la Croatie. — Dr.
Fr. Ilešič: Pavle Sotrič, Tri priloga
za poznavanje narodne duše kod nas
Srba. — Milan Pajk: Mostar von Ro-
bert Michel. — J. A. Glonar: Milan
Marjanović, Spljet. 9. Umetniška po-
ročila. Vojeslav Molč: Stanislaw
Witkiewicz, Matejko. — Slovenski
umetniki v tujini. 10. Gledališče.
W. A. Drama. — Dr. Jos. C. Oblak:
B. Opera in opereta. 11. Glasba. O.
S.: Komorni večer »Glasbene Maticie«.
12. Slovstveni zapiski. Dr. Fr.
Kidrič: Vincenca Zusnerja nemški
prevodi iz Prešerna in drugo. — Y.:
Slovenski pisatelji med Čehi. 13.
Razni zapiski. J.: Bulletin de l' Alli-
ance Française. — »Slowacki wsród
Slowienców«. — † Grof Jan Har-
rach. — »Ljubljanski Zvon« izhaja
po enkrat na mesec v zvezkih po 4
pole velike osmerke obsežnih ter sta-
ne vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60
h, četrt leta 230 h. Za vse neavstrijske
dežele po 11 K 20 h na leto. Posa-
mezni zvezki se dobivajo po 80 h.

— »Biblioteka izbranih slovan-
skih pisateljev« je začela izhajati v
Petrogradu v založbi »Slavjanskega
Miru«. Prva knjiga je izšla pravkar
in obsega v ruskem prevodu te - le
umotvore: S. Machar: »Na Golgoti«
(s češkega prevle Lev Savin); M.
Konopnicka: »Pesem« (s poljskega
prevle A. Borovskij); Silvije Kranj-
čević: »Božja previdnost« (s hrvaškega
prevle M. Nović); M. Uskoko-
vič: »Fragmenta vitae« (s srbskega
prevle D. Bošnjaković) in Ivan Can-
kar: »V hiši Marije Pomočnice« (s
slovenskega prevle I. Lavrin). —
Vseletno izdajanje stane 6 rubljev;
posamni zvezki pa 60 kopejk ali 1 K
70 vin. — Slovincem, ki so večji ru-
sinje, priporočamo, naj si naroče to
biblioteko.

Vse tu naznanjene knjige so do-
bivajo v »Narodni knjižarni« v Ljub-
ljani, Prešernova ulica št. 7.

Telefonska in brzojavna poročila.

Lex Kollisko.

Dunaj, 7. januarja. Nujni pred-
log, naj se nemščina proglasi kot
edini uradni jezik in kot edini učni
jezik na Nižje Avstrijskem, v dana-
šnji seji in bil vložen, ker ni bilo mo-
goče zanj dobiti potrebnih 10 podpi-
sov.

Rešitev ogrske krize.

Dunaj, 7. januarja. Ministrski
predsednik dr. Lukacs pride jutri
semkaj, da predstavi vladarju nove
ministre in jih da zapriseči. Dr. Lu-
kacs bo upravljal finančni portfelj in
zadeve kraljevega dvora. Jakabffy
naučni in notranji portfelj, Sterenyi
poljedelski in trgovski, Vavryi pra-
vosodni in Hazay domobranski por-
telj. Kdo bo minister za Hrvatsko,
se še ne ve. O tem razpravlja dr. Lu-
kacs danes s poštenjakom baronom
Rancom. V nedeljo izide v urad-
nem listu vladarjevo svojeručno pi-
simo, v katerem odpušča iz službe dr.
Wekerlejevo ministristvo.

Imišljena vest.

Bodimpešt, 7. januarja. Listi so
prijeli vest, da se je v Bohuminu
ustrelil neznani Rus, ki je imel sabo
1½ milijona rubljev. Ta vest je od
kraja do konca izmišljena.

Francoske brodovje.

Split, 7. januarja. Danes jutraj
ob 7. je odplulo izpred Splita franco-

ske brodovje. Na obali je bila zbrana
nepregledna množica, ki je navduše-
no posravljal odhajajoče francoske
mornarje. Francoske križarke so od-
plule naravnost v Tunis.

Odstranena hrvaška trobojnica.

Split, 7. januarja. Na čolnu, v
katerem se je peljal župan dr. Mi-
haljevič, da vrne poset francoskega
poveljnika, je plapolala hrvaška
trobojnica. Ko se je župan hotel pre-
peljati k francoskemu brodovju, je
prišel okrajni glavar ter prijavil, da
se pelje tudi on skupno z županom na
poset k francoskemu poveljniku. Ko
je stopil na to v čoln, je ukazal takoj
odstraniti hrvaško trobojnico. Na
ljudi, stoječe na obali, je napravil ta
dogodek skrajno mučen vtisk. Neka-
teri izmed njih so jeli vžvižgati in
glasno zabavljati proti glavarju.

Kdo bo jugoslovanski minister?

Split, 7. januarja. »Našemu Je-
dinstvu« brzojavljajo z Dunaja, da
je že predložen dr. I v e v i e cesarju
v imenovanje za jugoslovanskega
ministra.

»Nov Slovenski Jug«.

Belgrad, 7. januarja. Včeraj se
je pričela tu tajna konferenca zaup-
nikov iz vseh jugoslovanskih dežel.
Na tej konferenci se razpravlja vpra-
šanje o ustanovitvi »Novega Sloven-
skega Juga«. Izmed Bolgarov bo re-
feriral L. Harizanov. Izmed Sloven-
cev ni prišel na posvetovanje nihče.
Kakšen namen bo imelo društvo
»Novi Slovenski Jug«, ni znano v
javnosti.

Železniška nesreča.

Milan, 7. januarja. V bližini po-
staje Boggia sta trčila dva vlaka
drug v drugega. Šest oseb je ubitih.
23 pa težko ranjenih. 20 vozov je po-
polnoma razdejanih.

Grško posojilo.

Atene, 7. januarja. Finančni mi-
nister je predložil parlamentu zakon-
ski načrt za najetje posojila v znesku
150 milijonov. Ves ta znesek se ima
porabiti za zgradbo novih železnic.

Kraljeva palača v Atenah zgorela.

Atene, 7. januarja. V kraljevi
palači je nastal ponoči požar, ki se
je širil s tako hitrostjo, da so bila vsa
rešilna dela brezuspešna. Palača je
pogorela do tal. Kraljevska rodbina
se je preselila v vilo Tatoi.

Atene, 7. januarja. Kralj Jurij
in kraljica sta bila navzoča pri po-
žaru. Vsi kraljevi privatni in držav-
ni papirji so bili pravočasno rešeni.
Ognjegasci, ki so baje skrajno zani-
krno postopali, so največ krivi, da je
požar uničil vso palačo.

Novo rusko-japonska vojna? Av-
strija v zvezi z Japonsko?

Berolin, 7. januarja. Iz Petro-
grada javljajo: Član državnega sveta
Glasner se je vrnil s svojega poto-
vanja po Japonskem in Kitajskem.
V svojem poročilu na državni svet
zatrjuje Glasner, da bo Japonska
leta 1911. gotova s svojo oborožit-
vijo in da bo to leto nanovo napove-
dala Rusiji vojno. Glasner pravi, da
v tej vojni Anglija ne bo pomagala
Japoncem, pač pa se boji, da bi za-
jedno ne napadli Rusije Avstrija in
Nemčija, in sicer kot japonski za-
veznici.

Potovanje kralja Petra v Petrograd.

Petrograd, 7. januarja. »Novoje
Vremja«, ki je v ozki zvezi z mini-
strskim predsednikom Stolypinom,
javlja, da poseti srbski kralj Peter v
najkrajšem času carski dvor, kjer bo
sprejet z izrednim sijajem.

Sumljivi dogodki na Finskem.

Petrograd, 7. januarja. Odvet-
niška zbornica v Helsinkforsu je iz-
dala poziv na narod, naj ustavi pla-
čevanje davkov ruski upravi.

Slovanski kongresi na Ruskem.

Petrograd, 7. januarja. V krat-
kem se skliče tu kongres ruskih psi-
hiatrov, na katerega so povabljeni
zastopniki vseh slovanskih narodov.
Izmed Čehov so priglasili svojo ude-
ležbo dr. Formanek, dr. Komers, dr.
Miksa in drugi. V kratkem se ima tu
vršiti tudi shod ruskih ginekologov in
terapevtov, na katerega bodo povab-
ljeni tudi ostali slovanski zdravniki.

Shod slovanskih zdravnikov in pri-
rodoslovcev.

Petrograd, 7. januarja. Ruski
zdravniki so sklenili, da skličejo še
letos kongres slovanskih zdravnikov
in prirodoslovcev. Ta kongres se ima
vršiti v Sofiji ob priliki vseslovenske
konference in shoda slovanskih čas-
nikarjev.

Proti dr. Cooku.

New York, 7. januarja. Artic
Club je izključil iz svoje srede dr.
Cooka, češ, da so njegova poročila o
ekspediciji na severni tečaj lažljiva.

Gospodarstvo.

— Mestna hranilnica Ljubljana.
Meseca decembra 1909 vložilo
je 1715 strank 903.146 K 97 v, 1270
strank pa dvignilo 832.907 K 42 v.

Stanje vlog koncem meseca decem-
bra 1909 37.659.325 K 62 v. Vseh
vložnih knjižic je 37.211. V VI. čer-
tletju 1909 dovolilo se je 127 pro-
šnjikom hipotekanih in občinskih po-
sojil za 1.627.866 K 55 v, odklonile
pa so se radi nezadostnega pokritja
3 prošnje za 405.000 K.

— Mestna hranilnica v Kamni-
ku. V mesecu decembru 1909 je 192
strank vložilo 50.384 K, 152 strank
vzdignilo 39.200 K 09 v, 12 stran-
kam izplačalo se je hipotekanih po-
sojil 88.700 K. Stanje hranilnih
vlog 1.878.686 K 19 v. Stanje hipo-
tečnih posojil 1.427.906 K 86 v. De-
narni promet 325.100 K 26 v.

— Mestna hranilnica v Kranju.
V mesecu decembru 1909 je 382
strank vložilo 119.314 K 22 v, 233
strank dvignilo 114.162 K 17 v, 6
strankam se je izplačalo posojil
15.100 K. Stanje brez kapital. vlož-
nih obresti 4.466.828 K 71 v. Stanje
hranilnih vlog 2.962.694 K 26 v. Sta-
nje hipotekanih posojil 484.883 K 03 v.
Denarni promet 372.670 K 59 v.

— Mestna hranilnica v Radov-
ljah. V mesecu decembru 1909 je
282 strank vložilo 73.963 K 54 v, 294
strank vzdignilo 77.242 K 60 v, 36
strankam se je izplačalo posojil
44.751 K 70 v. Denarni promet
592.797 K 27 v.

— Mestna hranilnica v Novem
mestu. V mesecu decembru 1909 je
279 strank vložilo 94.803 K 67 v, 207
strank vzdignilo 50.037 K 48 v, to-
rej več vložilo 44.766 K 19 v, 4
strankam se je izplačalo hipotekanih
posojil 5500 K, 334 menic se je
eskomptovalo za 10.555 K. Stanje
vlog 3.577.441 K 54 v. Denarni pro-
met 433.537 K 88 v. Vseh strank je
bilo 1296.

— Oddaja državnih dobav in
del. C. kr. trgovinsko ministristvo je
k odredbi skupnega ministristva z
dne 3. aprila 1909, drž. zak. št. 61,
ki zadeva oddajo državnih dobav in
del in je dne 1. januarja 1910 prišla
v veljavo, izdalo izvršilni razpis, ki
ga interesi morejo vpogledati tudi
v pisarni trgovske in obrtniške zbor-
nice v Ljubljani.

— Izvoz vina na Nemško. Pro-
ducentom vina in trgovcem z vinom,
ki imajo vino pošiljati na Nemško,
se priporoča, da se v pisarni trgovske
in obrtniške zbornice v Ljubljani in-
formirajo o novih določbah o carin-
skem postopanju ob uvozu vina v
nemško carinsko ozemlje.

— Razstava motornih čolnov in
motorjev. V letu 1910 se bo vršila v
Berolinu mednarodna razstava čol-
nov in motorjev. Prireditja jo »Kai-
serlicher Automobilklub« in »Verein
deutscher Motorfahrzeug-Industrie-
eller« v Berolinu. Program in sploš-
na določila so v pisarni trgovske in
obrtiške zbornice v Ljubljani na
vpogled.

— Običaji (uzance) dunajske
borze. Dunajska borzna zbornica je
spozumno z razsodniškim zborom
blagovne branše svoje splošne uzan-
ce za blagovno trgovino, ki so v
marsikaterih točkah postale pomanj-
kljive, temeljito revidirala in jih je
v obnovljeni obliki uveljavila 1. ja-
nuarja 1910. Želeti je, da se oni
trgovci, kateri sklepajo kupčije z
ozirom na uzance dunajske borze, z
izpremenjeno obliko teh uzance na-
tlačno seznanijo. Posamezni izvozci
teh uzance (Allgemeine Bedingungen
(Usancen) für den Handel in Waren
an der Wiener Börse) se dobe pri
blagajni dunajske borzne zbornice
(I. Wipplingerstrasse 34) za ceno po
1 K. En iztis je tudi v pisarni trgo-
vske in obrtniške zbornice v Ljubljani
na vpogled.

— Nakup plemenske govede. De-
želni odbor bo sprejemal v letu 1910
prošnje za nakup plemenskih bikov
in plemenskih krav v dveh rokih in
sicer spomladi in jeseni. Spomladi
se bodo upoštevale le one prošnje, ki
bodo vložene najkasneje do 15. fe-
bruarja 1910, jeseni pa one, ki do-
dejo deželnemu odboru najkasneje
do 1. julija 1910. K nakupu plemen-
skih bikov bo deželni odbor prispe-
val načeloma živinorejskim zadru-
gam polovico, drugim zadrugam, ob-
činam in korporacijam in izjemoma
tudi zasebnikom pa eno tretjino kup-
nine. Poleg tega bo povrnil na prošnjo
tudi železniške transportne
stroške do zadnje postaje za enega
odposlanca in za nakupljene bika.
Nakup plemenskih krav bo dež. ob-
dor podpiral v toliko, da bo od slu-
čaja do slučaja povrnil železniške
transportne stroške do zadnje postaje.
V tem oziru bo upošteval le prošnje
članov živinorejskih in mlekarških
zadrug. Vsak prošnjik, ki bo dobil
podporo za nakup bika, se bo moral
zavežati, da bo žival redil po načelih
umne živinoreje in po navodilih de-
želnega odbora. Ravnotako se bo mo-
ral zavežati vsak, komur bo izročila
kaka zadruga, občina ali korporacija
bika v oskrbo. Omenjenim korpora-
cijam bo vsled tega v prošnji na-
vesti natančno ime in naslov bodo-
čega oskrbnika. Na prošnje, ki ne
bodo došle deželnemu odboru do po-
vedanih rokov, se deželni odbor ne

Ustna voda
„EUODIN“
 Specijalitet za kadike.
 Cena 2 kron.
 4813 Glavna zaloga lekarna
 Ob. pl. Truhelca v Ljubli.

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las
 deluje najbolje priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase
 katera okrepuje lasišče, odstranjuje
 luske in preprečuje izpadanje las.
 1. svetovna nagrada na mednarodni izstavi.
 Raspoložljiva se s obratno pošto ne manj kot
 dve steklenici.
 Zaloga vseh preizkušenih zdravil
 medic. fil. medicinski vin, španski
 tot, najfiniših parumov, kirurških
 obvez, svežih mineralnih vod itd.
Dež. lekarna Milana Leusteka
 v Ljubljani Reslova cesta št. 1.
 poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
 jubil. mostu

Meteorološko poročilo.
 Vredn. nad morjem 300.2. Srednji značil. tlak 736.9 mm.

Januarja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
5.	2. pop.	739.8	-1.8	brezvev.	m. gla.
	9. zv.	739.8	-3.4	sl. jvzhod	"
6.	7. zj.	740.8	-4.0	sl. jvzhod	"
	2. pop.	741.8	0.0	brezvev.	pol. oblač.
	9. zv.	744.3	-3.9	sl. jvzhod	megla
7.	7. zj.	747.9	-5.5	sl. sever	oblačno

Srednja predvečerašnja temperatura -3.2°
 norm. -2.7° in večerašnja -2.6°, norm. -2.7°
 Padavina v 24 urah 0 mm in 0.0 mm.

Zahvala.
 Za mnogobrojne dokaze ganljivega
 sočutja povodom smrti našega nepo-
 zabnega soproga in očeta
Jakoba Grudna
 posestnika in gostilničarja
 izrekava vsem najtoplejšo zahvalo.
 Zahvaljujeva se slavnim gasilnim
 društvu in slavnim kmetski in delavski
 hranilnici in posojilnici za sprejem
 deputacije z vencom in vsem, ki so pri-
 hiteli od blizu in daleč izkazati po-
 kojniku zadnjo čast.
 Bog plačaj!
 V Spodnji Idriji, 6. januarja 1910.
Žalujejo ostala
Neža Gruden **Jakob Gruden**
 soproga. sin.

Razne prevode
 Iz nemščine v slovenščino
 cirkularjev, pisem in drugih tiskovih
 okrbri ceno v tej stroki izveštat
 uradnik.
 Naslov v upravnistvu „Slov.
 Naroda“
Immigrant Information Bureau
 65 St. Marks Place New York (Amerika)
 išče delavnega in živahnega
zastopnika
 za Slovence, bivajočega v Ljubljani.
 Delovanje: Posredovanje pri povpra-
 ševanjih in navodilih. Plača 40% spre-
 jetih vplačil. Poročstvo 100 dolarjev
 (500 K) na duplikat. Reference zastop-
 nikov drugih narodnosti na razpolago.
 4873

Za podjetne!
 V obljubenem kraju, v obližju to-
 varn in železnične postaje, poleg pro-
 metne ceste, v vasi stoječa hiša je
 napredaj. Pri hiši je lepo gospodar-
 sko poslopje, obširen prostor in
 velik vrt. V hiši se izvršujejo že več
 let tri obrti; lahko pa se trgovina oz.
 obrt še razširi, ker je kraj primeren za
 vsako podjetje. Proda se za nizko
 ceno, tudi na obroke, to, vsled po-
 manjkanja delavnih moči. Kupec dobi
 poleg nadaljnjega pojasnila tudi raz-
 vidno sliko.
 Pismene ponudbe na naslov: Ivan
 Hecsek, p. št. Peter, Kranjsko.

Odvetniška pisarna
 1550. izvoljenega
solicitatorja.
 Naslov pove upravnistvo „Slov.
 Naroda“.
 Svoji k svojim! 9470
 Prva in edina težko-slovanška tvarka za
uglaševanje klavirjev
 posreduje kupovanje in prodajo novih in starih
 klavirjev, kakor tudi prevzema popravila vseh
 sistemov klavirjev. Uglasuje „Slavonki Ma-
 tici“, „Mladiki“ in drugim slovenskim za-
 vodom. Preglašuje pa brezplačno. — Vsa v to
 stroko spadajoča dela izvršujemo točno in ceno.
 Najbolje se priporoča
G. F. Jurásek,
 prvi kranj.-slov. uglaševalac klavirjev
 Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 62a, I. nadstr.

Naznanilo.
 Naznanjam slavnemu občinstvu, da kupujem
smrekov in hrastov les
 postavljen na mojo parno žago (prej Drghenghi).
 Prevzamem tudi žaganje vsakevrstnega lesa po najnižjih
 cenah.
 Ponudbe oziroma naročila naj se blagovolijo vpsolati v mojo
 pisarno Šoltenburgeva ulica št. 6.
VAL. SCAGNETTI
 arhitekt in stavbenik
 — Ljubljana. —

C. kr. prlv.
občna zavarovalnica
Assicurazioni Generali v Trstu
 Ustanovljena leta 1831.
 Jamstveni zakladi znašajo nad 346 milijonov kron.
Poslovni izkaz
zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca dec 1909.	od 1. januarja 1909
Vložilo se je ponudb	1292	19979
za zavarovano vsoto	K 15,368.903.52	K 165,841.679.97
Izgotovljenih polic je bilo	1706	17216
za zavarovano vsoto	K 14,299.889.22	K 143,070.754.80
Naznanjene škode znašajo	K 474.695.83	K 9,601.285.40

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izveleček iz voznega reda.
 Veljaven od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)
 7:08 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
 Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
 dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čes.
 Podroščico), Celovec.
 7:25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
 Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 9:20 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jeso-
 nica, Beljak, (čes. Podroščico), Celovec,
 Prago, Draždane, Berlin.
 11:40 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
 Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
 dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čes.
 Podroščico), Celovec.
 1:32 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-
 suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 3:28 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
 Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
 dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čes.
 Podroščico), Celovec.
 5:23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
 Jesenice, Trbič, Beljak, (čes. Podroščico),
 Celovec, Prago, Draždane, Berlin.
 7:40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
 Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 10. ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
 Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel.,
 Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, juž. žel., (čes.
 Podroščico), Prago, Draždane, Berlin.
Odhod iz Ljubljane (državne železnice):
 7:25 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
 9:05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
 7:10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (juž. žel.)
 7:12 zjutraj. Osebn. vlak iz Berlina, Draž-
 dan, Prago, Celovca, Beljaka, juž. žel.,
 Gorice, Trsta, Trbiča.
 9:52 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-
 Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
 11:23 popoldne. Osebn. vlak iz Berlina,
 Draždan, Prago, Celovca, Beljaka, juž. žel.,
 čes. Podroščico in Trbič, Gorice, dr. žel.,
 Jesenic, Trbiča.
 3:59 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja,
 Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
 4:15 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka, juž.
 žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čes. Podro-
 ščico), Gorice, dr. žel., Trsta c. kr. dr. žel.,
 Jesenic, Trbiča.
 6:45 zvečer. Osebn. vlak iz Berlina, Draž-
 dan, Prago, Celovca, Beljaka, (čes. Podro-
 ščico), Jesenic.
 9:42 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka, juž.
 žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čes. Podro-
 ščico), Trsta, c. kr. dr. žel., Gorice, dr. žel.,
 Jesenic, Trbiča.
 9:57 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-
 Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
 11:05 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca,
 Beljaka (čes. Podroščico), Trsta, c. kr. dr. žel.,
 Gorice, dr. žel., Jesenic.
Prihod v Ljubljano (državne železnice):
 6:45 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
 10:55 popoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
 9:10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
 Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednji
 evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

„SLAVIJA“
 . . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. . . .
 Raz. fonda 44,437.000-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 98,323.486-35 K
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
 z vseslovensko narodno upravo.
 Vsa poslovanja daje:
 čigar pisarne so
 v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.
 Generalna zastopstvo v Ljubljani.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
 ljenja po najraznovrstnejših kombina-
 cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
 nobena druga zavarovalnica.
 Zlasti je ugodno zavarovanje na
 doživetje in smrt z manjšajočimi se
 vplačili.

Absolvent
 Mahrove trg. šole s inteligentno skuš-
 njo popolnoma več slovenskega in
 nemškega jezika, želi takoj nastopiti
 primerno službo. 51
 Naslov pove upravn. „Slov. Naroda“.

Dobro vpeljana
gostilna
 na Savi pri Jesenicah, Goronjsko,
 se radi družinskih razmer takoj odda
 v najem. Gostilna se nahaja tik to-
 varne kranjske obrtne družbe. 39
 Več pove lastnica gospa Agnesa
 Kilnar, pošta Jesenice-Fuzino.

S 1. februarjem
 se odda
stanovanje z dvema
 sobama
 in pritlikinami. Stanarina K 120—
 za četrta leta.
 Kje, pove upravnistvo „Sloven-
 skega Naroda“.

2 užitninska preglednika 2
 s sistemizovanimi prejemki 120 kron mesečne plače, letnih 240 kron stanarine
sprejme takoj ljubljanski mestni užitninski zakup.
 Svojeručno pisane ponudbe, ki jim morajo biti priložena izkazila o
 starosti, telesni sposobnosti, šolski izobrazbi, dozdanjem vedenju in poslovanju,
 je poslati ali osebno izročiti 4872
do 15. januarja 1910.
 pri podpisnem ravnateljstvu.
 Vpoštevali se bodo le kompetenti, ki bodo izkazali popolno
 praktično izurjenost v užitninskem službovanju.
Upravno ravnateljstvo mestnega užitninskega zakupa
 v Ljubljani, dne 30. decembra 1909.

Prodaja lesa.
 Magistrat mesta Gyergyószentmiklós na Ogrskem razproda na
 javni dražbi
gozdove
 obsejajoče približno 20043 katastralnih oralov, cenjenih na 371.318 m³. Izklicna
 cena znaša 2.622.000 kron.
 Pismena in ustna ofertna obravnava bo
dne 16. aprila 1910 v mestni hiši.
 Situacijske risbe, cenilni izkazi in licitacijski pogoji so na razpolaganju
 pri podpisnem mestnem magistratu in pri kr. ogrskem okrajnem gozdarskem
 uradu istotam.
 Gyergyószentmiklós, 21. decembra 1909.
Mestni magistrat:
Puskás Adolf **Orel Dezső**
 višji beležnik. župan.

Zaloga moke
Vinko MAJDIČ Kranj
Peter MAJDIČ Jarše
 v Ljubljani: Emonska cesta 2, v Šiški: Jernejeva ulica 231.
 Naročila se sprejemajo v obeh skladiščih in tudi v Ljubljani,
 Dunajska cesta 32. — Telefon št. 165.
Karel Meglič
 lastnik trdnice Lavrenčič & Demicelj.
 Žitna trgovina.

Zavaruje poslopja in premočnine proti
 požarnim škodam po najnižjih cenah.
 Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
 Uživa najboljši sloves, koder posluje.
 Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
 podporo v narodne in občnkoristne
 namene.